

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. jula 2017. godine
Ref. br.:RK 1098/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI134/16

Podnositelj

Dedë Hasani

**Ocena ustavnosti presude PAKR. br. 379/16 Apelacionog suda Kosova
od 21. septembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnositelj zahteva

1. Zahtev je podneo Dedë Hasani (u daljem tekstu: podnositelj zahteva) iz sela Meja, opština Đakovica, koga zastupa Teki Bokshi, advokat.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava presudu PAKR. br. 379/16 Apelacionog suda Kosova od 21. septembra 2016. godine u vezi sa presudom Pkr. br. 174/14 Osnovnog suda u Đakovici od 26. aprila 2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Apelacionog suda Kosova.
4. Podnositac tvrdi povredu članova 21. [Opšta načela], 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. i 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 23. novembra 2016. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 14. decembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snežhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljenou od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Bekim Sejdiu.
8. Dana 2. februara 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega da popuni formular zahteva pored svih relevantnih dokumenata kao što je propisano članom 22.4 Zakona i pravilom 29 Poslovnika.
9. Dana 1. marta 2017. godine, podnositac zahteva je podneo relevantna dokumenta kao što je propisano članom 22.4 Zakona i pravilom 29 Poslovnika. Kopija podneska je uručena Apelacionom sudu.
10. Dana 7. marta 2017. godine, Sud je u skladu sa pravilom 29 (c) Poslovnika tražio od podnosioca zahteva da podnese punomoćje za Tekija Bokshija u roku od 5 (pet) dana.
11. Dana 15. marta 2017. godine, podnositac zahteva je podneo punomoćje za Tekija Bokshija.
12. Dana 3. maja 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

13. Prema dostavljenim dokumentima, 20. juna 2007. godine podnositelj zahteva je napadnut i zadobio je teške telesne povrede od strane M.C.
14. Dana 17. jula 2007. godine, javni tužilac u Đakovici je podigao optužnicu PP. br. 300/2007 protiv M.C. za krivično delo teška telesna povreda iz člana 154. stav 1 ondašnjeg Privremenog krivičnog zakona Kosova (u daljem tekstu: PKZK).
15. Dana 20. jula 2007. godine, javni tužilac u Đakovici je preinačio svoju optužnicu protiv M.C. za isto krivično delo, ali na osnovu člana 154, stav 2, tačka 4 u vezi sa stavom 1 PKZK-a.
16. Od 2009. godine do 2014. godine, nekoliko sudskega stepena su se bavila slučajem. Oni su se bavili različitim pitanjima, kao što su tačnost pravne kvalifikacije krivičnog dela M.C., ozbiljnost povreda koje je zadobio podnositelj zahteva na osnovu relevantnih medicinskih veštačenja, kao i zahtevom javnog tužioca da se prenese stvar Odeljenju za teška krivična dela.
17. Dana 26. aprila 2016. godine, Osnovni sud u Đakovici je presudom PKR. br. 174/14 proglašio M.C. krivim za izvršenje krivičnog dela teška telesna povreda i osudio ga kaznom zatvora u trajanju od 7 (sedam) meseci. Osnovni sud je savetovao podnositelja zahteva da pokrene parnični postupak za materijalnu štetu. Iz dokumenata se vidi da je zastupnik podnositelja zahteva izjavio pred Osnovnim sudom da će podnositelj zahteva tražiti novčanu naknadu u parničnom postupku.
18. Presuda Osnovnog suda je osporena od strane podnositelja zahteva, državnog tužioca i predstavnika optuženog M.C. pred Apelacionim sudom. Podnositelj zahteva i državni tužilac su tražili težu kaznu za optuženog M. C., kao i da on da plati proceduralne troškove koje je izazvao podnositelju zahteva. Zastupnik optuženog M.C. se žalio na povredu procesnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja. On je osporio krivičnu kaznu i odluku o troškovima krivičnog postupka. On je tražio da se M.C. osloboodi od krivične optužbe ili da se vrati predmet Osnovnom sudu na preispitivanje.
19. Dana 21. septembra 2016. godine, presudom PAKR. br. 379/16 Apelacioni sud Kosova je delimično usvojio žalbu M.C. i preinačio kaznu na 6 (šest) meseci zatvora. Žalba podnositelja zahteva je odbijena, kao neosnovana. Što se tiče teže kazne za optuženog M.C., Apelacioni sud je, *inter alia*, naveo da je došlo do prekvalifikacije krivičnog dela što je zahtevalo drugačiju kaznu. Tako je preinačena kazna bila proporcionalna intenzitetu društvene opasnosti krivičnog dela i stepenu krivične odgovornosti optuženog.

Navodi podnositelja

20. Podnositelj zahteva tvrdi povredu članova 21. [Opšta načela], 22. [Direkta primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima.

21. Podnositac zahteva se žali da su mu povređena osnovna prava od strane dva suda jer: (i) ga je M.C. napao i izazvao teške telesne povrede za koje nije kažnjen proporcionalno sa počinjenim delom; (ii) mu je nepravedno uskraćeno pravo na naknadu štete i (iii) mu je pravo na suđenje u razumnom vremenu povređeno.
22. Što se tiče presude PAKR. br. 379/16 Apelacionog suda, podnositac zahteva tvrdi: "... *Apelacioni sud je preinačio prvostepenu presudu, oglasio optuženog krivim za lakše krivično delo, iako je utvrđeno da je izvršio teže krivično delo, oglasio ga je krivim za krivično delo za koje je zaprećena kazna zatvora u trajanju od 6 meseci do 5 godina i prilikom kažnjavanja odmerio mu je zakonski minimum*".

Prihvatljivost zahteva

23. Sud će ispitati da li je podnositac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u Ustavu i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
24. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuje:

"Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

25. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

Član 48. [Tačnost podneska]

"Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori".

26. Sud dalje uzima u obzir pravilo 36 (2) (a) i (c) Poslovnika, koje precizira:

"(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

- (a) *da zahtev nije prima facie opravdan, ili*
[...]
- (c) *da podnositac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom".*

27. Sud primećuje da dokle god se podnositac zahteva žali da mu je pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na imovinu povređeno on koristi različite argumente. Kao prvo, da osoba koja ga je napala nije proporcionalno kažnjena u odnosu na izvršeno krivično delo. Kao drugo, da je sudske postupak prevazišao razuman rok i treće, da mu je nepravedno uskraćeno pravo na naknadu kao oštećenoj strani u krivičnom postupku.

28. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o težini kazne za M.C., Sud opaža da je Apelacioni sud objasnio da: (i) je izvršena prekvalifikacija krivičnog dela što je zahtevalo drugačiju kaznu (ii) je preinačena kazna proporcionalna sa intenzitetom društvene opasnosti krivičnog dela i stepenu krivične odgovornosti optuženog; i (iii) je bilo olakšavajućih okolnosti u korist M.C., jer je bio mlad kada je izvršio krivično delo, da mora da izdržava porodicu i njegovo dobro ponašanje od kada je izvršio krivično delo.
29. Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim o strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogле povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost) (vidi, na primer: slučaj br. KI89/15, podnositac zahteva: *Fatmir Koci*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. marta 2016. godine, stav 38).
30. Ustavni sud podseća da nije sud utvrđivanja činjenica i samim tim, pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja je u punoj nadležnosti redovnih sudova. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravim instrumentima i ne može, dakle, da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLjP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, vidi, i: *mutatis mutandis* slučaj KI86/11, podnositac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
31. U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *Garcia Ruiz protiv Španije*, i vidi i: *mutatis mutandis* Ustavni sud od Republike Kosovo: slučaj br. KI156/15, rešenje o neprihvatljivosti od 23. decembra 2016. godine, stav 42).
32. Treba imati na umu da – s obzirom da je ovo veoma čest izvor nesporazuma među podnosiocima zahteva – „pravičnost“ prema članu 31. Ustava i članu 6. Konvencije nije „supstancialna“ pravičnost (taj pojam je jednim delom pravni, jednim delom etički i može ga primeniti samo sudeći sudija), već je to „procesna“ pravičnost. U praktičnom smislu to se svodi na kontradiktorni postupak u kome se mogu čuti podnesci stranaka i u kome su stranke pred sudom ravnopravne (vidi: slučaj *Star Cate - Epilekta Gevmata i drugi protiv Grčke*, predstavka br. 54111/07, ESLjP, odluka od 6. jula 2010. godine).
33. U svetu gore navedenih razmatranja, Sud primećuje da je podnositac zahteva imao korist od adversarnog postupka; da je bio u stanju da u raznim fazama ovog postupka izvede argumente i dokaze koje je smatrao relevantnim za svoj slučaj; da je imao priliku da efikasno ospori argumente i dokaze koje je navela suprotna strana; da su svi njegovi argumenti koji su, objektivno gledano, bili relevantni za rešenje slučaja pravilno saslušani i uredno pregledani od strane sudova; da su činjenični i pravni razlozi za osporene odluke naširoko razmotreni; i da su, prema tome, postupci kao celina bili pravični (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, [VV], presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29).
34. Činjenica da se podnositac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja ne može mu poslužiti kao argumentovana tvrdnja o povredi prava i sloboda koja su

garantovana Ustavom i Konvencijom (vidi: slučaj br. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. maja 2012. godine, stav 28).

35. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o prekomernoj dužini postupaka, Sud primećuje da član 31. Ustava i član 6 (1) Konvencije obavezuje nadležne vlasti da organizuju pravosudni sistem na taj način da sudovi ispune sve uslove predviđene u navedenom članu (vidi: slučaj *Abdoella protiv Holandije*, ESLJP, predstavka br. 12728/87, presuda od 25. novembra 1992. godine, stav 24).
36. U ovom slučaju, Sud primećuje da tvrdnja podnosioca zahteva o povredi razumnog roka postupka nije opravdana. Sudovi su bili aktivni u svakom stepenu - prvostepenom i žalbenom, a dužina koja je bila potrebna da se zaključi postupak se desila više zbog njihovih razloga da pravilno sprovedu pravdu.
37. Štaviše, Sud opaža da je u ovom slučaju postupcima duže trebalo da se zaključe, jer: (i) su podnositac, optuženi i državni tužilac koristili sva pravna sredstva u svoju korist u cilju osporavanja rešenja sudova (ii) je došlo do promena u krivičnom zakonu, Zakonu o krivičnom postupku i Zakonu o sudovima koji su realizovani u 2013. godini i (iii) su sudovi morali da odgovore na brojne tvrdnje u ovom krivičnom slučaju pokrenute od strane različitih aktera. Tako da navodna povreda postupka ne može da se pripiše sudovima ili u krajnjem slučaju, podnositac zahteva nije potkrepio tu tvrdnju (vidi: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI07/15, rešenje o neprihvatljivosti od 8. decembra 2016. godine).
38. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da mu je nepravedno uskraćeno pravo na naknadu kao oštećenoj strani u krivičnom slučaju, Sud primećuje da primenjiv zakon na Kosovu predviđa oštećenim stranama pravo da traže naknadu u parničnom postupku.
39. Podnositac zahteva, međutim nije dostavio Sudu nijednu odluku u vezi sa svojim zahtevom za naknadu u parničnom postupku, i stoga je ta tvrdnja očigledno neosnovana.
40. Konačno, Sud smatra da podnositac zahteva samo nabraja i uopšteno opisuje sadržaj ustavnih odredbi, bez potkrepljivanja tačno kako su te odredbe bile povređene u njegovom slučaju kao što je propisano članom 48. Zakona.
41. Dakle, zahtev na osnovu sveobuhvatne ocene svih tvrdnji treba da se proglaši neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan, u skladu sa pravilom 36 (2) (a) i (c) Poslovnika, jer podnositac zahteva nije žrtva povrede prava koja su garantovana Ustavom.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) a) i c) Poslovnika, dana 03. maja 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

